

PinBet (Sverige) Limited
Susan Court, B1, Triq il-Prinjolata
XBX 1130 Ta'Xbiex
Malta

Varning och sanktionsavgift – brister i arbetet mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Beslut (att meddelas den 23 november 2022 klockan 08:00)

1. Spelinspektionen meddelar PinBet (Sverige) Ltd, C77925, en varning.
2. Spelinspektionen beslutar att PinBet (Sverige) Ltd ska betala en sanktionsavgift på 2 000 000 kronor.

Hur man överklagar, se [bilaga 1](#).

Beskrivning av ärendet

PinBet (Sverige) Ltd (PinBet) beviljades den 20 december 2019 licens för att tillhandahålla vadhållning enligt spellagen (2018:1138). Licensen gäller till och med den 19 december 2024.

Spelinspektionen inledde den 2 november 2021 tillsyn över PinBet för att kontrollera hur bolaget efterföljer vissa krav i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen). Tillsynen omfattade hur PinBet har säkerställt att bolaget har tillräcklig kännedom om kunderna i enlighet med penningtvättslagen för att upprätthålla sina affärsförbindelser. Vidare omfattade granskningen hur PinBet hanterat kundens riskprofil, fördjupade kundkännedomsåtgärder samt interna rutiner och riktlinjer utifrån penningtvättslagen.

Vid hänvisning till fördjupade kundkännedomsåtgärder syftar Spelinspektionen på åtgärder som vidtagits efter det att kundernas spelkonton öppnades hos PinBet.

PinBet har kommit in med uppgifter gällande bolagets omsättning.

PinBet har yttrat sig över Spelinspektionens iakttagelser i ärendet.

Dokumentation avseende arbetet mot penningtvätt

Inom tillsynen begärde Spelinspektionen att PinBet skulle komma in med svar på vissa frågor om bl.a. riskbedömning och riskklassificering av kunder, PinBets allmänna riskbedömning samt PinBets rutiner och riktlinjer för övervakning av kundens beteende.

PinBet har besvarat Spelinspektionens frågor och har kommit in med den begärda dokumentationen gällande PinBets allmänna riskbedömning samt rutiner och riktlinjer. Denna dokumentation föranleder inga åtgärder från Spelinspektionen.

Arbetet mot penningtvätt under den granskade perioden

PinBets kunder delades under den granskade perioden in i riskklasserna hög, medel och låg risk. En initial riskbedömning av kunden skedde i samband med kundens registrering där kunden ansågs utgöra låg risk till den tidpunkt då kunden uppfyllde kriterierna för medel eller hög risk. Verifiering av personuppgifter genom Trustly med e-legitimation och kontroll av kunden mot politically exposed persons (PEP)- och sanktionslistor skedde före första insättningen. PinBet har elva olika varningar som dagligen notifierar för granskning och dessa ligger till grund för vilken risknivå kunden har. PinBet granskar och begär underlag för medlens ursprung bland annat baserat på livstidsaktivitet¹, stora förluster, ökning av insättningar och onormalt stora insättningar.

Granskade kunder

Med anledning av att PinBet påbörjat sin svenska verksamhet under juni 2020 omfattar Spelinspektionens granskning perioden juni 2020 till och med januari 2022. Spelinspektionen har av PinBet begärt in listor över de 30 kunder som genomfört flest antal insättningar under perioderna 1 januari till 31 mars 2021, de 50 kunder som satt in störst sammanlagda belopp under samma tidsperiod samt de 100 spelkonton som hade högst ingående saldon vid den 1 juli 2020

¹ Totalt insatta belopp från det att kunden registrerade sitt spelkonto.

och 2021. Från dessa listor har myndigheten slumpvis valt ut 12 kunder. För dessa 12 kunder har Spelinspektionen begärt in PinBets kundkort² samt transaktionshistorik. Kundkortet och transaktionshistoriken skulle redovisas från det datum då respektive spelare blev kund hos PinBet, alternativt från den 20 december 2019 om spelaren var kund hos PinBet innan dess. Avseende kund 11 och 12 har ingivna kundkort och transaktionshistorik inte föranlett några vidare åtgärder från Spelinspektionen.

Av de uppgifter som Spelinspektionen har begärt in gällande kundkort och transaktionshistorik för kunderna 1-10 framgår i huvudsak följande.

Kund 1

Kund 1 har varit kund hos PinBet sedan den 12 juni 2020. Kunden har satt in totalt 2 689 272 kronor under perioden 13 juni 2020 till 2 november 2021 fördelat på 213 tillfällen. Den 4 september 2020 genererades för första gången ett larm med anledning av höga insättningar över 2 000 euro. Kunden hade fram till den tidpunkten gjort insättningar på cirka 135 000 kronor. Fördjupade kundkännedomåtgärder påbörjades i mars 2021. Kunden hade fram till den tidpunkten gjort insättningar på cirka 1 400 000 kronor och det genererade flera larm bland annat med anledning av höga insättningar. De fördjupade kundkännedomåtgärderna godkändes efter att kunden kommit in med underlag som avsåg vinster från andra speloperatörer och investeringar. Kunden genererade fortsättningsvis larm vid flera tillfällen med anledning av höga insättningar och i april 2021 begärde PinBet ytterligare underlag avseende medlens ursprung, då hade kunden sammanlagt gjort insättningar på cirka 2 167 000 kronor. Kunden kom in med ytterligare underlag avseende vinster från andra speloperatörer och investeringar som PinBet godkänt. I oktober 2021 kontrollerade PinBet kundens årsinkomst, det visade sig att kunden saknade inkomst för år 2020. PinBet begärde in ytterligare underlag för att styrka

² Med kundkort menar Spelinspektionen en sammanställning av samtliga kundkännedomåtgärder som vidtagits för respektive kund, där det framgår vilka åtgärder som har vidtagits och när de vidtagits samt vilken riskklassificering som kunden har tilldelats och hur den har förändrats över tid. Av kundkortet ska de slutsatser som påverkat bedömningen som ligger till grund för vidtagna åtgärder framgå.

medlens ursprung och begränsade kontot i samband med detta. En månad senare stängde PinBet kontot permanent.

Kund 2

Kund 2 har varit kund hos PinBet sedan den 12 november 2020. Kunden har satt in totalt 400 050 kronor under perioden 12 november 2020 till 5 februari 2021 fördelat på 11 tillfällen. I samband med att kunden registrerade sig satte kunden in 50 000 kronor som direkt genererade ett larm för hög insättning. Fördjupade kundkännedomåtgärder påbörjades den 23 januari 2021. Kunden hade fram till den tidpunkten gjort insättningar på 350 000 kronor som genererade flera larm bland annat med anledning av höga insättningar. Underlagen som kom in efter vidtagna fördjupade kundkännedomåtgärder godkändes efter att kunden kommit in med en dokumenterad vinst från en annan speloperatör från 2019 och underlag rörande handel med finansiella instrument. I februari 2021 genererade kunden återigen larm med anledning av hög insättning och ytterligare dokumentation efterfrågades samtidigt som kontot begränsades. Av den sista noteringen hos PinBet den 25 februari 2021 framgår att den dokumentation som kom in inte var fullständig. Inga insättningar eller uttag har genomförts efter den 5 februari 2021.

Kund 3

Kund 3 har varit kund hos PinBet sedan den 6 september 2020. Kunden har satt in totalt 509 930 kronor under perioden 6 september 2020 till 24 mars 2021 fördelat på 115 tillfällen. Den 28 oktober 2020 genererades för första gången ett larm med anledning av höga insättningar. Kunden hade fram till den tidpunkten gjort insättningar på cirka 150 000 kronor. Fördjupade kundkännedomåtgärder påbörjades i mars 2021. Kunden hade fram till den tidpunkten gjort insättningar på cirka 430 000 kronor som genererat flera larm bland annat med anledning av höga insättningar. Mot bakgrund av den dokumentation som kunden skickade in stängdes kontot permanent den 24 mars 2021.

Kund 4

Kund 4 har varit kund hos PinBet sedan den 16 oktober 2020. Kunden har satt in totalt 240 150 kronor under perioden 19 oktober 2020 till 4 april 2021 fördelat på 54 tillfällen. Den 2 mars 2021 genererades för första gången ett larm med anledning av höga insättningar. Kunden hade fram till den tidpunkten gjort insättningar på cirka 98 000 kronor. Fördjupade kundkännedomsgärder påbörjades i april 2021. Kunden hade fram till den tidpunkten gjort regelbundna insättningar på cirka 240 000 kronor som genererade flera larm med anledning av höga insättningar. Kunden kom inte in med någon dokumentation och reagerade negativt när bolaget kontaktade kunden. PinBet begränsade kontot den 4 april 2021 och därefter har inga insättningar eller uttag gjorts.

Kund 5

Kund 5 har varit kund hos PinBet sedan den 11 juni 2020. Kunden har satt in totalt 401 522 kronor under perioden 13 juni 2020 till 31 juli 2021 fördelat på 111 tillfällen. Den 9 oktober 2020 genererades för första gången ett larm med anledning av höga insättningar. Kunden hade fram till den tidpunkten gjort insättningar på cirka 140 000 kronor. Fördjupade kundkännedomsgärder påbörjades i mars 2021. Kunden hade fram till den tidpunkten gjort insättningar på cirka 400 000 kronor och det genererade flera larm med anledning av höga insättningar. Kunden kom inte in med efterfrågad dokumentation. Den 10 augusti 2021 begränsades kontot. Den 21 december 2021 noterade PinBet att kunden stängt av sig i Spelpaus.

Kund 6

Kund 6 har varit kund hos PinBet sedan den 11 juni 2020. Kunden har satt in totalt 433 000 kronor under perioden 12 juni 2020 till 26 november 2021 fördelat på 19 tillfällen. Den 30 oktober 2020 genererades för första gången ett larm med anledning av höga insättningar. Kunden hade fram till den tidpunkten gjort insättningar på cirka 88 000 kronor. Fördjupade kundkännedomsgärder påbörjades i juni 2021. Kunden hade fram till den tidpunkten gjort insättningar på 253 000 kronor och det genererade larm med anledning av insättningar och kundens låga ålder. De fördjupade kundkännedomsgärdena godkändes efter

att kunden hade kommit in med underlag avseende vinster från andra speloperatörer och sparande. Kunden genererade därefter larm flera gånger med anledning av höga insättningar och kundens ålder. I oktober 2021 kontrollerade PinBet kundens årsinkomst som uppgick till 2 000 kronor. Det framgår inte av kundkortet vilket inkomstår som avsågs. En notering finns att medlens ursprung verifierades genom vinster från andra speloperatörer. Kunden har därefter bevakats regelbundet.

Kund 7

Kund 7 har varit kund hos PinBet sedan den 21 november 2020. Kunden har satt in totalt 672 524 kronor under perioden 21 november 2020 till 1 februari 2021 fördelat på 47 tillfällen. Samma dag som kunden registrerade sig genererades ett larm med anledning av insättningar på 14 500 kronor. Fördjupade kundkännedomsgärder påbörjades den 26 januari 2021. Kunden hade fram till den tidpunkten gjort insättningar på cirka 291 000 kronor. De fördjupade kundkännedomsgärderna godkändes efter att kunden hade kommit in med lönespecifikationer och underlag för årsinkomst (årsbesked) på cirka 1 500 000 kronor för 2020.

Kund 8

Kund 8 har varit kund hos PinBet sedan den 26 juni 2020. Kunden har satt in totalt 429 150 kronor under perioden 26 juni 2020 till 25 februari 2021 fördelat på 36 tillfällen. Fram till och med den 20 januari 2021 hade kunden satt in cirka 20 000 kronor och därefter ökade insättningarna stadigt. Under perioden 21 januari till 30 januari 2021 hade kunden satt in cirka 50 000 kronor. Fördjupade kundkännedomsgärder påbörjades den 25 februari 2021. Kunden hade fram till den tidpunkten gjort insättningar på cirka 425 000 kronor som genererade flera larm bland annat med anledning av höga insättningar. Kunden kom in med underlag avseende banktillgodohavanden som PinBet inte bedömde som tillräckligt. Inga insättningar eller uttag har genomförts efter den 25 februari 2021.

Kund 9

Kund 9 har varit kund hos PinBet sedan den 12 juni 2020. Kunden har satt in totalt 352 785 kronor under perioden 13 juni 2020 till 3 september 2021 fördelat på 145 tillfällen. Den 27 augusti 2021 öppnades kontot efter en tredje självavstängning i Spelpaus. PinBet noterade i kundkortet den 22 juni 2021 att kundens sammanlagda insättningar hade uppgått till cirka 245 000 kronor och att om kunden återkom och gjorde en insättning skulle medlens ursprung efterfrågas. Fördjupade kundkännedomåtgärder påbörjades den 3 september 2021. Under perioden 27 augusti till 3 september 2021 hade kunden satt in ytterligare cirka 100 000 kronor. I samband med detta begränsades kontot och därefter har inga insättningar eller uttag registrerats.

Kund 10

Kund 10 har varit kund hos PinBet sedan den 11 juni 2020. Kunden har satt in totalt 1 334 000 kronor under perioden 12 juni 2020 till 19 mars 2021 fördelat på 15 tillfällen. Fördjupade kundkännedomåtgärder påbörjades den 7 juli 2020. Vid den tidpunkten hade kunden gjort tre insättningar på sammanlagt 337 000 kronor (12 juni - 75 000 kronor, 30 juni - 75 000 kronor och 4 juli - 187 000 kronor). Den 7 augusti 2020 kom kunden in med dokumentation som avsåg vinst hos annan speloperatör vilken PinBet godkände. Den 25 augusti 2020 påbörjades nya fördjupade kundkännedomåtgärder då kunden sedan förra kontrollen hade satt in ytterligare 487 000 kronor. Den 30 oktober 2020 kom kunden in med underlag avseende banktillgodohavanden som PinBet godkände.

Anmälan till Finanspolisen

För två av de ovanstående tio kunderna har PinBet gjort en anmälan till Finanspolisen. En av dessa anmälningar gjorde PinBet efter det att Spelinspektionen inlett sin tillsyn mot PinBet, och Spelinspektionen begärt att PinBet skulle komma in med kundkort för de aktuella kunderna.

PinBets yttrande avseende Spelinspektionens iakttagelser

PinBet har i yttrande över Spelinspektionens iakttagelser och preliminära bedömning i huvudsak anfört följande. PinBet anser att Spelinspektionens synpunkter är korrekta gällande de brister som konstaterats i bolagets hantering av de granskade kunderna. Gällande de granskade kunderna framhåller PinBet att även om kunderna 1-10 genomgick kundkännedom, utökad kundkännedom och fortlöpande övervakning i enlighet med kraven i penningtvättslagen har PinBet inte hållit den nödvändiga nivån av kundkännedom, inom en godtagbar tidsram och vid de förväntade tröskelvärdena. PinBet menar att de inte agerat på ett sådant sätt så att de uppfyllt de höga krav som ställs på en licenshavare.

PinBet har vidtagit flera åtgärder för att förbättra sitt arbete i att motverka finansiering av penningtvätt och terrorism från och med oktober 2021. PinBet har bland annat fortsatt att arbeta med att förbättra sina system, policyer och rutiner samt utbildning av sin personal. PinBet har även arbetat med tillsyns- och korrigeringsarbete för att förstå sårbarheter och luckor i interna processer, förfaranden och arbetsätt. PinBet har gjort betydande förändringar i sin ledningsövervakning och styrning. Dessutom har PinBet omstrukturerat sina funktioner och avdelningar gällande legal, reglering och efterlevnad (med början under första kvartalet 2022) för att ytterligare stärka sitt regelverk internt.

Tillämpliga bestämmelser

För en redogörelse för tillämpliga bestämmelser, se [bilaga 2](#).

Spelinspektionens bedömning

Risken för att spel om pengar utnyttjas för penningtvätt bedöms vara hög för bl.a. kommersiellt onlinespel och vadhållning (online och landbaserat).³ I huvudsak beror det på att dessa spelformer erbjuder möjlighet till höga insatser och vinster samt har hög omsättning.

³ Se Samordningsfunktionen mot penningtvätt och finansiering av terrorisms Nationella riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige 2020/2021 och Spelinspektionens Identifiering och bedömning av risker för penningtvätt på den svenska spelmarknaden från mars 2020.

Tillräcklig kundkännedom för att kunna hantera risken för penningtvätt har inte uppnåtts

Spelinspektionen bedömer att PinBets fördjupade kundkännedom avseende ovan beskrivna kunder har varit otillräcklig. PinBet har inte tillräckligt skyndsamt vidtagit fördjupade kundkännedomsåtgärder och har således inte kunnat bedöma risken för att utsättas för penningtvätt. PinBet skulle därför inte ha upprätthållit affärsförbindelsen för dessa kunder. Skälen för Spelinspektionens bedömning är följande.

En verksamhetsutövare ska övervaka pågående affärsförbindelser och bedöma enstaka transaktioner i syfte att upptäcka aktiviteter och transaktioner som bland annat avviker från vad verksamhetsutövaren har anledning att räkna med utifrån den kännedom om kunden som verksamhetsutövaren har. Om avvikelser eller misstänkta aktiviteter eller transaktioner uppmärksammas ska verksamhetsutövaren genom skärpta åtgärder för kundkännedom bedöma om det finns skälig grund att misstänka att det är fråga om penningtvätt.

Behovet av övervakning avgörs av den risk för penningtvätt som bolaget har identifierat i sin allmänna riskbedömning och den risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen. Upptäcker bolaget misstänkta transaktioner ska skärpta åtgärder för kundkännedom vidtas skyndsamt och så snart som möjligt (se Förvaltningsrätten i Linköpings dom i mål nr 7081-21). En effektiv övervakning av kunden krävs för att tidigt upptäcka misstänkta penningrörelser som kan utgöra led i penningtvätt eller finansiering av terrorism och för att avsluta förbindelsen i tid när det bedöms som nödvändigt.

För det fall en verksamhetsutövare inte har tillräcklig kännedom om kunden för att hantera risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism samt för att övervaka och bedöma kundens aktiviteter och transaktioner, får affärsförbindelsen inte upprätthållas.

Fördjupade kundkännedomåtgärder har vidtagits för sent

PinBet har lämnat in dokumentation där bolaget beskriver hur de arbetar riskbaserat med sina kunder. Det framgår bland annat att kunderna dagligen notifieras för granskning och riskklassificeras utifrån elva olika varningar som indikerar när fördjupade kundkännedomåtgärder ska vidtas. Spelinspektionen konstaterar att kund 1–7 regelbundet har genererat ett flertal larm avseende bland annat höga insättningar under perioder om flera månader upp till ett år innan PinBet vidtagit fördjupade kundkännedomåtgärder och efterfrågat medlens ursprung. Kunderna har vid tidpunkten för de fördjupade kundkännedomåtgärderna gjort insättningar på flera hundra tusen kronor och det finns exempel på insättningar över 1 miljon kronor.

Vad gäller de återstående kunderna det vill säga kund 8–10 som Spelinspektionen granskat har fördjupade kundkännedomåtgärder i och för sig vidtagits i ett tidigare skede av affärsförbindelsen men Spelinspektionen bedömer trots detta att åtgärderna inte utförts tillräckligt skyndsamt mot bakgrund av de stora belopp som satts in innan PinBet efterfrågat medlens ursprung. Spelinspektionen vill särskilt uppmärksamma kund 10 som den 12 juni 2020 sätter in 75 000 kronor. PinBet efterfrågar medlens ursprung en månad senare då kunden satt in ytterligare cirka 260 000 kronor. Detta förfarande kan enligt Spelinspektionens uppfattning inte vara tillräckligt skyndsamt och så snart som möjligt.

Att det föreligger en hög risk att PinBets tjänster, i egenskap av speltjänster, utnyttjas av bolagets kunder för tvätt av pengar har PinBet identifierat vilket framgår av bolagets egen allmänna riskbedömning. Ovanligt stora insättningar är vidare en av flera indikationer på att en kund kan utgöra en hög risk för att tvätta pengar (se 2 kap. 3 § Spelinspektionens föreskrifter och allmänna råd om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, SIFS 2019:2). De aktuella kundernas höga insättningar måste därmed anses vara sådana avvikelser som ger skäl till fördjupade kundkännedomåtgärder och en uppdaterad riskbedömning av kunden.

Spelinspektionen konstaterar att PinBet har vidtagit vissa fördjupade kundkännedomåtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av

terrorism, men att dessa har utförts sent i förhållande till när insättningar har gjorts i samtliga av de granskade fallen trots förekomsten av höga insättningar. Mot bakgrund av den höga risk som enligt PinBets egen allmänna riskbedömning helt korrekt är förknippad med tillhandahållande av speltjänster, och den höga hastighet med vilken speltjänster online omsätts, är det anmärkningsvärt att bolaget har vidtagit åtgärder så sent gällande de kunder som omsätter mest pengar på bolagets tjänster. Innan adekvata kundkännedsåtgärder vidtas kan PinBet inte anses ha haft tillräcklig kundkännedom. Bolaget har intagit ett passivt förhållningssätt genom att inte verifiera kundernas insättningar i tid, och uppvisat en likgiltighet inför risken att utnyttjas för penningtvätt. Det förhållandet att Pinbet har övervakat kunderna förändrar inte detta eftersom några fördjupade kundkännedsåtgärder inte har vidtagits.

PinBet har även anmält två av kunderna till Finanspolisen, vilket enligt Spelinspektionen visar att PinBet har haft skälig grund att misstänka kundernas transaktioner.

Uppgift om beskattningsbar inkomst verifierar inte medlens ursprung

Samtliga av de ovan beskrivna kunderna har gjort insättningar som uppgår till höga belopp eller genererat flera larm utan att medlens ursprung har kontrollerats förrän långt efter att insättningar har gjorts. PinBet har endast hämtat in uppgift om beskattningsbar inkomst för tre av de granskade kunderna (kund 1, 6 och 7). Uppgifterna visade att kund 1 och 6 saknade beskattningsbar inkomst. Vid tiden för kontrollen hade kunderna dessutom redan tillåtits att göra stora insättningar till sitt spelkonto. Kund 7 har kommit in med årsbesked för inkomst men först efter att kunden hade satt in drygt 290 000 kronor på spelkontot. De inhämtade uppgifterna om beskattningsbar inkomst medför således inte att PinBet har vidtagit tillräckliga kundkännedsåtgärder.

Vinster i spel eliminerar inte behovet av att verifiera medlens ursprung

Det förekommer kunder som har vunnit pengar hos andra speloperatörer (kund 1, 2, 6 och 10), vilket PinBet har godtagit som förklaring till medlens ursprung och därför inte efterforskat medlens ursprung närmare.

En stor vinst hos en annan speloperatör verifierar inte i sig insättningar till spelarens spelkonto hos PinBet. Utan ytterligare frågor eller kontroller är det nämligen inte möjligt att veta varifrån de insatta medlen kommer, eftersom det helt saknas koppling mellan uttagen från den andra speloperatören och insättningarna till spelkontot hos PinBet. Spelvinsten kan till exempel ha tagits ut från det bankkonto som spelaren har kopplat till spelkontot, överförts vidare till andra bankkonton eller konsumerats på andra sätt. Ett spelbolag kan därmed inte förlita sig på att insatta medel kommer från en tidigare vinst, utan kan behöva ytterligare information som visar varifrån senare insatta medel kommer. Bedömningen av om ett spelbolag, i förhållande till den enskilda kunden, kan förlita sig på att insatta medel kommer från en tidigare vinst är beroende av bolagets tidigare kännedom om kunden, kundens riskprofil och omfattningen av insättningarna. En individuell bedömning måste alltid göras. Sådana individuella bedömningar hade i de aktuella fallen varit nödvändiga att göra. Det framgår dock inte av det material som PinBet har skickat in att några sådana kontroller rutinmässigt har utförts. PinBet har således inte verifierat insättningarna i dessa fall.

Sammanfattande bedömning

Vid en samlad bedömning konstaterar Spelinspektionen att PinBet inte har arbetat tillräckligt proaktivt och riskbaserat för att kunna säkerställa att kundkännedomen är aktuell och tillräcklig för att ha möjlighet att bedöma och motverka risken för att bolaget utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Spelinspektionens bedömning är därmed att PinBets kundkännedom avseende samtliga av de granskade kunderna som redogörs för ovan har varit otillräcklig. PinBet skulle därför inte ha upprätthållit affärsförbindelsen eller utfört enstaka transaktioner avseende dessa kunder. PinBet har inte vidtagit fördjupade

kundkännedomsgärder tillräckligt skyndsamt och har således inte kunnat bedöma risken för att utsättas för penningtvätt. Genom detta har PinBet brutit mot 3 kap. 1, 13 och 16 §§ samt 4 kap. 1 och 2 §§ penningtvättslagen.

PinBet ska meddelas en varning

Vid valet av ingripande ska Spelinspektionen bland annat ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är, hur länge den har pågått och graden av ansvar. Spelinspektionen gör i den delen följande bedömning.

De 10 kunder som har ingått i Spelinspektionens urval har under den granskade perioden gjort insättningar utan att adekvata och tillräckliga kundkännedomsgärder vidtagits tillräckligt skyndsamt.

Det ska även belysas att Spelinspektionens urval av kunder utgörs av de kunder som PinBet borde ha vidtagit flest åtgärder mot. Om åtgärderna inte är tillräckliga för dessa kunder så menar Spelinspektionen att det pekar på att det finns anledning att anta att dessa brister visar hur bolaget hanterar fördjupade kundkännedomsgärder generellt.

Spelinspektionen anser att det är anmärkningsvärt att PinBet, som har uppvisat en hög medvetenhet om riskerna för penningtvätt i spelbranschen i sin allmänna riskbedömning, trots det har agerat så passivt i den faktiska hanteringen av de kunder som omsätter absolut mest pengar.

Spelinspektionen bedömer mot denna bakgrund att PinBet genom brister i övervakningen av kunderna och sitt sena agerande har uppvisat systematiska och allvarliga brister i förmågan att ta sitt ansvar enligt penningtvättslagen. Det har medfört risker för att PinBet kan ha utnyttjats för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Spelinspektionen bedömer att de påvisade bristerna har förekommit under hela den granskade perioden. Vidare ligger de konstaterade bristerna inom PinBets kontroll.

I förmildrande riktning ska beaktas om verksamhetsutövaren i väsentlig utsträckning genom ett aktivt samarbete har underlättat Spelinspektionens

utredning och om verksamhetsutövaren snabbt har upphört med överträdelsen sedan den påtalats av Spelinspektionen. PinBet har samarbetat med Spelinspektionen i ärendet och kommit in med de uppgifter som myndigheten har begärt. Samarbetet kan dock inte anses ha varit aktivt på ett annat sätt än vad man vanligen måste kunna förvänta sig av ett företag som valt att driva licenspliktig verksamhet under tillsyn. PinBet har inte heller självmant fört fram viktig information som Spelinspektionen inte redan förfogat över (prop. 2016/17:173 s. 555). PinBet har därmed samarbetat med Spelinspektionen, men kan inte anses i väsentlig utsträckning ha underlättat myndighetens utredning.

Spelinspektionen bedömer sammanfattningsvis att överträdelsen är både allvarlig och systematisk. Allvarliga överträdelser ska resultera i att licensen återkallas, om inte en varning anses tillräcklig. Varning bör användas om rättelse har skett eller om det, vid en framåtsyftande bedömning, finns anledning att anta att PinBet kommer att bedriva verksamheten på ett sätt som är förenligt med penningtvättslagen (prop. 2016/17:173 sid. 579). PinBet har visat förståelse för de höga krav som ställs och bekräftat att bolagets hantering inte har hållit en nödvändig nivå och att åtgärder inte har vidtagits med den skyndsamhet som krävs. PinBet har redogjort för ett antal förbättringar i system, rutiner och organisation som om de efterlevs ger förutsättningar för att PinBet ska uppfylla penningtvätsregelverket. Mot denna bakgrund bedömer Spelinspektionen att en varning är ett tillräckligt ingripande.

PinBet ska betala en sanktionsavgift om 2 000 000 kronor

Varningen ska förenas med en sanktionsavgift. Mot bakgrund av att det är svårt att uppskatta hur stor vinst PinBet har gjort till följd av överträdelsen får sanktionsbeloppet högst uppgå till en miljon euro (7 kap. 14 § penningtvättslagen).

Vid bestämmande av sanktionsavgiftens storlek tar Spelinspektionen hänsyn till samma omständigheter som vid valet av ingripande. Därutöver beaktas verksamhetsutövarens finansiella ställning. Med finansiell ställning avses

exempelvis årsomsättning (prop. 2016/17:173 s. 556). Under räkenskapsåret 2021 uppgick PinBets bruttoomsättning till 725 997 949 kronor.

Spelinspektionen har ovan konstaterat att bristerna är både allvarliga och systematiska. Givet de begränsningar som lagbestämmelsen innehåller får sanktionsavgiften stanna vid 2 000 000 kronor.

Detta beslut har fattats av Spelinspektionens styrelse Per Håkansson, ordförande, Camilla Rosenberg, generaldirektör, Håkan Wall, Madelaine Tunudd, Andreas Prochazka, Fredrik Holmberg och Doris Högne Rydheim. Vid den slutliga handläggningen medverkade också chefsjuristen Johan Röhr, avdelningschefen Patrik Gustavsson, enhetschefen Christina Engbrink, juristen Lina Wiker och utredarna Lena Hjelm och Karin Ardell, föredragande.

Camilla Rosenberg

Karin Ardell

Bilaga 1

Hur man överklagar till förvaltningsrätten

Om du inte är nöjd med beslutet kan du överklaga det till Förvaltningsrätten i Linköping, Box 406, 581 04 Linköping. Överklagandet ska vara skriftligt.

När du överklagar ska du

- tala om vilket beslut du överklagar, t ex genom att ange ärendets diarienummer,
- tala om varför du menar att beslutet är felaktigt och hur du anser att det ska ändras,
- ange dina kontaktuppgifter, namn, person- eller organisationsnummer, postadress, telefonnummer och e-postadress

Om du anlitar ett ombud ska kontaktuppgifter till ombudet anges.

Senaste dag att överklaga

Spelinspektionen måste ha fått ditt överklagande inom tre veckor från det att du fick ta del av beslutet, annars kan överklagandet inte behandlas.

Överklagandet ska skickas till Spelinspektionen

Överklagandet ska vara ställt till förvaltningsrätten, men skickas till Spelinspektionen. Du kan skicka ditt överklagande med post, e-post eller fax. Alla kontaktuppgifter till Spelinspektionen framgår nedan.

Bilaga 2

Tillämpliga bestämmelser

En affärsförbindelse är en affärsmässig förbindelse som när den etablerades förväntas ha en viss varaktighet (1 kap. 8 § penningtvättslagen).

En verksamhetsutövare ska göra en bedömning av hur de produkter och tjänster som tillhandahålls i verksamheten kan utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism och hur stor risken är för att detta sker (allmän riskbedömning). Vid den allmänna riskbedömningen ska det särskilt beaktas vilka slags produkter och tjänster som tillhandahålls, vilka kunder och distributionskanaler som finns och vilka geografiska riskfaktorer som föreligger. Hänsyn ska också tas till uppgifter som kommer fram vid verksamhetsutövarens rapportering av misstänkta aktiviteter och transaktioner samt till information om tillvägagångssätt för penningtvätt och finansiering av terrorism och andra relevanta uppgifter som myndigheter lämnar (2 kap. 1 § penningtvättslagen).

Omfattningen av den allmänna riskbedömningen ska bestämmas med hänsyn till verksamhetsutövarens storlek och art och de risker för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan antas föreligga. Riskbedömningen ska utformas så att den kan ligga till grund för verksamhetsutövarens rutiner, riktlinjer och övriga åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Den allmänna riskbedömningen ska dokumenteras och hållas uppdaterad (2 kap. 2 § penningtvättslagen).

En verksamhetsutövare ska bedöma den risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen (kundens riskprofil). Kundens riskprofil ska bestämmas med utgångspunkt i den allmänna riskbedömningen och verksamhetsutövarens kännedom om kunden. När det behövs för att bestämma kundens riskprofil ska verksamhetsutövaren beakta omständigheter som avses i 4 och 5 §§ och föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag samt andra omständigheter som i det enskilda fallet påverkar risken som kan förknippas med kundrelationen.

Kundens riskprofil ska följas upp under pågående affärsförbindelser och ändras när det finns anledning till det (2 kap. 3 § penningtvättslagen).

Som omständigheter som kan tyda på att risken för penningtvätt och finansiering av terrorism är låg kan verksamhetsutövaren beakta bland annat att kunden

1. är en stat, en region, en kommun eller motsvarande eller en juridisk person över vilken en stat, en region, en kommun eller motsvarande, var för sig eller tillsammans, har ett direkt eller indirekt rättsligt bestämmande inflytande,
2. har hemvist inom EES,
3. har hemvist i en stat som har bestämmelser om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism som motsvarar dem i denna lag och som tillämpar dessa bestämmelser på ett effektivt sätt,
4. har hemvist i en stat som har en låg nivå av korruption och annan relevant brottslighet, och
5. är ett företag vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad inom EES eller på en motsvarande marknad utanför EES. Lag (2019:980) (2 kap. 4 § penningtvättslagen).

Som omständigheter som kan tyda på att risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism är hög kan verksamhetsutövaren beakta bland annat att

1. kundens ägarstruktur framstår som ovanlig eller alltför komplicerad för dess verksamhet,
2. kunden bedriver kontantintensiv verksamhet,
3. kunden är en juridisk person som har nominella aktieägare eller andelar utställda på innehavaren,
4. kunden är en juridisk person, en trust eller en liknande juridisk konstruktion som har till syfte att förvalta en viss fysisk persons tillgångar,
5. kunden har hemvist i en stat som saknar effektiva system för bekämpning av penningtvätt eller finansiering av terrorism,
6. kunden har hemvist i en stat med betydande korruption och annan relevant brottslighet,
7. kunden har hemvist i en stat som är föremål för sanktioner, embargon eller liknande åtgärder,
8. kunden har hemvist i en stat som finansierar eller stöder terroristverksamhet

eller där terroristorganisationer är verksamma,

9. affärsrelationer eller transaktioner sker på distans, utan användning av metoder som på ett tillförlitligt sätt kan säkerställa kundens identitet, och

10. betalning av varor eller tjänster görs av någon som är okänd eller saknar koppling till kunden (2 kap. 5 § penningtvättslagen).

En verksamhetsutövare ska ha dokumenterade rutiner och riktlinjer avseende sina åtgärder för kundkännedom, övervakning och rapportering samt för behandling av personuppgifter.

Rutinerna och riktlinjerna ska fortlöpande anpassas efter nya och förändrade risker för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Rutinernas och riktlinjernas omfattning och innehåll ska bestämmas med hänsyn till verksamhetsutövarens storlek, art och riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism som identifierats i den allmänna riskbedömningen (2 kap. 8 § penningtvättslagen).

En verksamhetsutövare får inte etablera eller upprätthålla en affärsförbindelse eller utföra en enstaka transaktion, om verksamhetsutövaren inte har tillräcklig kännedom om kunden för att kunna

1. hantera risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen, och

2. övervaka och bedöma kundens aktiviteter och transaktioner enligt 4 kap. 1 och 2 §§ (3 kap. 1 § penningtvättslagen).

En verksamhetsutövare ska vidta åtgärder för kundkännedom vid etableringen av en affärsförbindelse. (3 kap. 4 § penningtvättslagen).

En verksamhetsutövare ska löpande och vid behov följa upp pågående affärsförbindelse i syfte att säkerställa att kännedomen om kunden är aktuell och tillräcklig för att hantera den bedömda risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism (3 kap. 13 § penningtvättslagen).

Om risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen bedöms som hög, ska särskilt omfattande kontroller, bedömningar och utredningar enligt 7, 8 och 10-13 §§ göras.

Åtgärderna ska i sådant fall kompletteras med de ytterligare åtgärder som krävs för att motverka den höga risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Sådana åtgärder kan avse inhämtande av ytterligare information om kundens affärsverksamhet eller ekonomiska situation och uppgifter om varifrån kundens ekonomiska medel kommer (3 kap. 16 § penningtvättslagen).

En verksamhetsutövare ska övervaka pågående affärsförbindelser och bedöma enstaka transaktioner i syfte att upptäcka aktiviteter och transaktioner som

1. avviker från vad verksamhetsutövaren har anledning att räkna med utifrån den kännedom om kunden som verksamhetsutövaren har,
2. avviker från vad verksamhetsutövaren har anledning att räkna med utifrån den kännedom som verksamhetsutövaren har om sina kunder, de produkter och tjänster som tillhandahålls, de uppgifter som kunden lämnar och övriga omständigheter, eller
3. utan att vara avvikande enligt 1 eller 2 kan antas ingå som ett led i penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Inriktningen och omfattningen av övervakningen ska bestämmas med beaktande av de risker som identifierats i den allmänna riskbedömningen, den risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen och annan information om tillvägagångssätt för penningtvätt eller finansiering av terrorism (4 kap. 1 § penningtvättslagen).

Om avvikelser eller misstänkta aktiviteter eller transaktioner uppmärksammas enligt 1 § eller på annat sätt, ska en verksamhetsutövare genom skärpta åtgärder för kundkännedom enligt 3 kap. 16 § och andra nödvändiga åtgärder bedöma om det finns skälig grund att misstänka att det är fråga om penningtvätt eller finansiering av terrorism eller att egendom annars härrör från brottslig handling.

När en verksamhetsutövare anser att det finns skälig grund att misstänka att det är fråga om penningtvätt eller finansiering av terrorism eller att egendom annars härrör från brottslig handling, behöver ytterligare åtgärder enligt första stycket inte vidtas (4 kap. 2 § penningtvättslagen).

Spelmyndigheten får ingripa mot den som tillhandahåller spel och som överträder en bestämmelse i lagen om åtgärder mot penningtvätt och

finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen (18 kap. 17 § spellagen).

Vid en överträdelse enligt 17 § får spelmyndigheten ingripa genom att utfärda ett föreläggande om att vidta rättelse.

Vid en överträdelse som är allvarlig, upprepad eller systematisk får spelmyndigheten förelägga den som tillhandahåller spelet att upphöra med verksamheten eller, om myndigheten har meddelat licens, återkalla licensen.

Om det är tillräckligt får spelmyndigheten i stället för ingripande enligt andra stycket meddela varning (18 kap. 18 § spellagen).

En varning enligt 18 § får förenas med sanktionsavgift (18 kap. 19 § spellagen).

Vid ingripande enligt 18-20 §§ ska 7 kap. 13-24 §§ lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism tillämpas (8 kap. 21 § spellagen).

Vid valet av ingripande ska tillsynsmyndigheten ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till skador som har uppstått och graden av ansvar. I försvårande riktning ska det beaktas om verksamhetsutövaren tidigare har begått en överträdelse eller om den fysiska personen i verksamhetsutövarens ledning tidigare orsakat en sådan överträdelse. I förmildrande riktning ska det beaktas om

1. verksamhetsutövaren eller den fysiska personen i verksamhetsutövarens ledning i väsentlig utsträckning genom ett aktivt samarbete har underlättat tillsynsmyndighetens utredning, och
2. om verksamhetsutövaren snabbt upphört med överträdelsen eller den fysiska personen i verksamhetsutövarens ledning snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av tillsynsmyndigheten (7 kap. 13 § penningtvättslagen).

Sanktionsavgiften för en verksamhetsutövare som är en juridisk person ska som högst fastställas till det högsta av

1. två gånger den vinst som verksamhetsutövaren gjort till följd av överträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

2. ett belopp i kronor motsvarande en miljon euro.
Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor (7 kap. 14 § penningtvättslagen).

När sanktionsavgiftens storlek fastställs, ska särskild hänsyn tas till sådana omständigheter som anges i 13 § samt till den juridiska eller fysiska personens finansiella ställning och, om det går att fastställa, den vinst som gjorts till följd av överträdelsen (7 kap. 16 § penningtvättslagen).

Vid riskklassificering av kunden kan ovanliga eller irrationella spelmönster, ovanligt stora transaktioner och ovilja att svara på kundkännedomfrågor tyda på hög risk, liksom när tveksamhet råder avseende sätt och underlag för identifiering av kunden eller liknande (2 kap. 3 § Spelinspektionens föreskrifter och allmänna råd SIFS 2019:2 om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism).